

БОЈАН
ЉУБЕНОВИЋ

ДРУЖИНА
ЦРНОГ ЛУКА

у великој авантури

Илустровао Тихомир Челановић

— Laguna —

На почетку треба да знате да се у овој књизи све догодило баш овако како пише.

И још, да је ово помало необична прича.

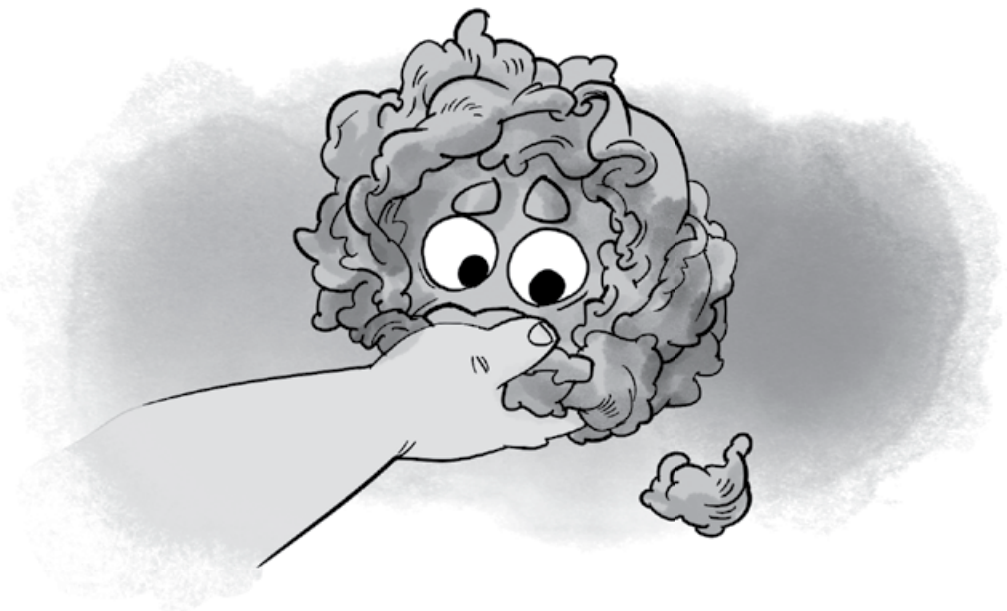
Али баш зато вам је и причам, јер знам да обожавате необичне приче.

Него, хајде прво да видимо шта нам је неопходно за ову књигу.

Најпре нам је потребан један град, али он није много важан, јер то може да буде било који град. У ствари, уопште и не мора да буде град, може и градић, варошица, па чак и село.

Онда нам је потребна једна кућа.

Каква кућа?

Лепа кућа.

А како ћемо знати да је кућа лепа? Лако, лепа је свака кућа у којој неко живи срећно.

Потом нам је у тој кући потребан један шпајз.

Добро, добро, већ видим да многи од вас уопште не знају шта је то шпајз, а да се остали питају зашто је обичан шпајз потребан за причу.

Шпајз је мала, сува, прохладна просторија у којој се чувају поврће, воће и друге важне кухевне ствари. Има га скоро свака кућа. Понекад

га зову и подрум или остава, али ни то није пре-
више важно.

А за ову причу је неопходан, јер у њему живе
наши јунаци.

И на крају нам треба вредна домаћица која
једнога дана отвори врата шпајза и тамо остави
главицу купуса.

Е, ту почиње наша прича.

Послушајте је...

УПОЗНАВАЊЕ

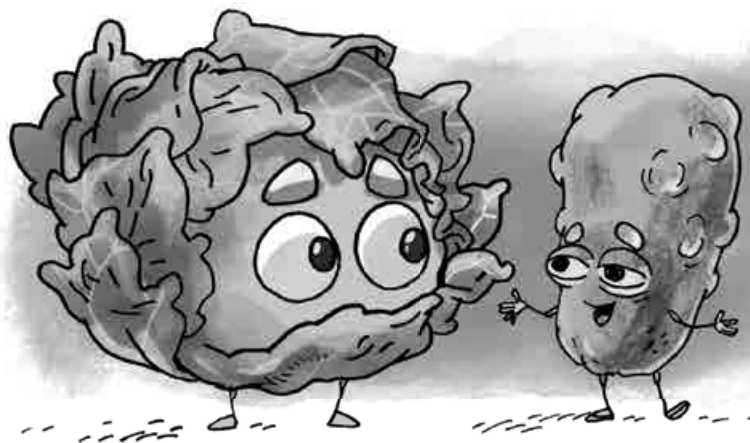
У једној лепој кући у неком далеком граду, градићу, варошици или селу, уз шкрипу се отворише врата шпајза и на њима се појави вредна ужурбана домаћица. У рукама је држала раскупусану главицу купуса, коју хитро остави на хладан под, а потом затвори врата и оде својим послом.

У шпајзу опет завлада полумрак.

– Хеј, где сам ја ово? – рече главица купуса помало уплашеним гласом.

– Само си нам још ти фалио – добаци један овећи ђумбир. – Овде је и без тебе гужва.

– Добро нам дошао! – прекину га витки, али мало погрбљени краставац. – Стигао си у шпајз.

Овде је читаво друштво. Бели Лук, Црни Лук, Црвени Кромпир, Бели Кромпир, Парадајз, Шаргарепа, Пасуљ...

– Мене си заборавио! – добаци Паприка Бабура.

– И мене! – јави се Љута Папричица. – Немој сад да се наљутиш на тебе!

– Ту сам и ја, Боранија. Мене увек сви прескоче – помало тужно рече Боранија.

– Јесте ли сигурни да је домаћица добро затворила врата? Баш ми је хладно – прогунђа велико смрзнути Грашак.

– Теби је увек хладно! – прекори га Ђумбир.

– Наравно да јесте кад су ме тек извадили из фрижидера – одговори Грашак цвокоћући.

Главица купуса није могла да верује својим ушима. Поврће које говори! Први пут чује за тако нешто.

– Има ли још кога? – упита тихо покушавајући да се привикне на полумрак у шпајзу.

Из мрачног ћошка јавише се и остали.

– Здраво, ја сам Зелена Салата!

– Поздрав од Цвекле!

– Ево руке – приђе један спанаћ и чврсто стегну придошлицу.

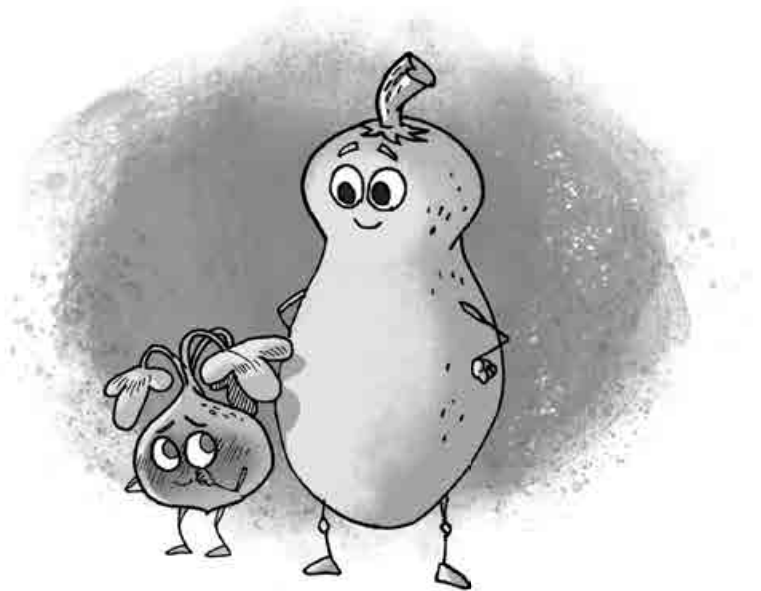
– Ух, ала имаш чврст стисак – побуни се Купус.

– Наравно – рече Спанаћ поносно. – Зато сви постају снажнији кад ме поједу!

– То није научно доказано – јави се једна ротквица. – Умишљаш да си снажан због тамо неког цртаног филма.

– Хајде да обарамо руке па ћеш видети колико сам снажан – изазва је Спанаћ.

– Не долази у обзир! Ако победиш, тек ћеш тада да се уобразиш!

– Тако је! – подржа Ротквицуједна заљубљена Тиквица.

– Тиквица и Ротквица, то су срца два! – поче да се подсмева Мирођија.

– Ти баш мораш да будеш мирођија у свакој причи! – прекори је Тикван и покуша да загрли Ротквицу, али ова још више поцрвене и изгуби се негде у зеленишу.

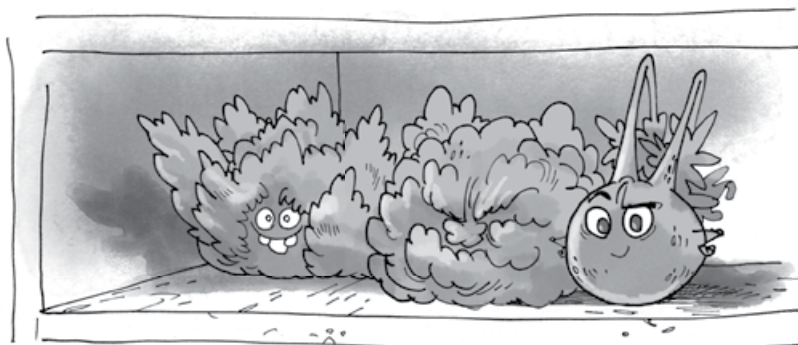
– Мило ми је што се упознајемо – господским гласом и врло учтиво поздрави главицу купуса један броколи.

– Поздрав од Дружине ЗК – јавише се још неки гласови из полумрака.

– Три К? – зачуди се главица купуса. – Шта вам то значи?

– Келераба, Карфиол и Кељ – насмејаше се троје другара. – Ми се никад не раздвајамо!

Купус придошлица био је збуњен да збуње нији није могао бити. Пре само сат времена до сађивао се на пијачној тезги у друштву других главица купуса, слушао увек исте разговоре продаваца и купаца, али наједном, трас! – све се променило. Изненада му је пришла једна симпатична млада жена, опипала га својим нежним рукама и одлучила да баш њега купи. Није ни

стигао да се опрости од својих другара, измерили су га на ваги и убацили у домаћичину корпу. Мало потом она га је донела својој кући, оставила у шпајзу и гле, сада је упао у врло распричано друштво.

– Ту сам и ја! – јави се неко са полице.

– Ко си ти? – упита Купус пренувши се из своје збуњености.

– Ја сам Дуња! – рече једна сасвим жута дуња.
– Зар не осећаш како лепо миришем?

– Извини, можда ми је мало запушен нос...
– покуша да се оправда Купус, а онда се окрену осталима. – Драго ми је што сам вас све упознао. Али шта ви радите овде?

Дугачки Краставац се опет понуди да објасни.

– Чекамо да дође ред на нас да завршимо у неком јелу. Мене лично ће огулити, исецкати на колутиће, посолити и постаћу салата.

– Ја сам већ салата, али ће ми додати сирће и такође ме посолити – рече Зелена Салата.

– Мрзим со! – добаци Парадајз. – Као да ни сам довољно укусан и без ње.

– И ја исто... – јави се Ротквица. – Али шта се ту може...

– Апћиха! Апћиха! – Из самог дна шпајза допирало је нечије кијање.

– Ко то кија? – упита главица купуса.

– Ја... – јави се нечији слабашни глас. – Јабука...

Тек тада главица купуса угледа једну округлу зелену јабуку.

– Уопште не изгледаш болесно, а ипак кијаш – рече јој.

– То је зато што су ме прскали разним прашковима. Желе да изгледам здраво, а у ствари се гушим у отровима. Апћиха!

– И мене су запрашивали нечим – рече Парадајз гадљиво. – Сам себи сам понекад бљутав!

– И мене су прскали! И мене! – побунише се и остали.

– А мене су још и убацили у ову глупаву кесу, па једва дишем, плашим се да се не угушим! – рече смрзнути грашак.

– Због тих отрова се не осећам добро – повери се Паприка. – Осећам се малаксало и на измаку снага.

– Ништа ми не причај – уздахну Зелена Салата. – Чини ми се да ћу сваког тренутка да се спарушим...

Купус се присети да је и он био посипан неким чудним прашком.

– И не само то... – јави се опет Јабука. – Ако наставе да нас запрашују, прскају и премазују разним сумњивим хемикалијама, они који нас поједу разболеће се! А нас ће да прогласе кривим!

После те реченице сви заћуташе. Нико од њих није баш тачно знао шта су то хемикалије, али су осећали да је то нешто ружно и нездраво. Уместо да буду свежи и укусни, сада су оцвали, увели и све мање јестиви. А што је најгоре, кад их деца и одрасли поједу, може да их заболи стомак или да им се догоди нешто још и горе.

– Хм... дозволите да нешто објасним – јави се озбиљни Броколи. – Разумем ваш страх, али треба да знате да поједине хемикалије нису нужно штетне. Неке од њих нам помажу и штите нас од разних инсеката или болести. Важно је само да нас у кухињи добро оперу...

– Ко зна када ће то да буде... – замишљено рече Јабука.

– Не волим никакве прашкове! – јави се одлучно Мирођија.

– Не волим никакво купање! – признаде Краставац.

Зелена Салата тако дубоко уздахну да јој се листови усталасаше на све стране. – Ако се ускоро не умијемо чистом водом, црно нам се пише – рече озбиљно.

– Отроваћемо се и готово – прошапта Парадајз. – Погледајте само како сам мекан, нигде мишића!

Њихове црне слутње прекину Црни Лук, који затресе својим дугачким перима и тихо рече:

- Другари, имам један предлог...
- Који? – упита Броколи, а остали начуљеше уши.

- Црни Лук још више утиша глас.
- Предлажем да побегнемо одавде...
  - Одакле? – брзо упита Пасуљ.
  - Баш си прост! – рече му Љута Папричица.
- Па из шпајза, наравно.
- Је л’ у кухињу? – упита и Тиквица.
  - Ни ти ниси бољи – прекори га Папричица.
  - Није он Тиквица, него тикван – насмеја се Бумбир.
- Ти си тикван! – стаде у Тиквичину одбрану Ротквица.
- Молим вас, другари, без вређања – затражи Краставац. – Нека Црни Лук објасни шта је мислио...
- Црни Лук мало фркну кроз нос, пардон, перо.
- Као што знате, овде баш и немамо лепу будућност. Ускоро ћемо сви бити исецкани, огуљени, испржени или убачени у врелу воду.
  - Не волим врелу воду – рече Шаргарепа.
  - А тек ја – прошапта Пасуљ. – Три сата се кувам у њој!
- Црни Лук настави:

– Ако то и не буде ускоро, добићемо алергију од свих отрова којима су нас прскали да бисмо изгледали свеже. Дакле, једино решење је да хитно умакнемо одавде...

– И нађемо неки бистри поток у коме ћемо се окупати – додаде Паприка Бабура.

– А онда, шта онда? – упита Спанаћ.

Хм, стварно, шта онда?, запита се сви. Ако њихов бег и успе и пронађу чисту воду у којој ће са себе скинути отрове, шта даље?

– Наша мисија не може да се заврши само тиме што ћемо ми бити здрави и чисти – рече Цвекла.

– Слажем се – додаде Љута Папричица. – Морамо да учинимо нешто и за друге.

– И да скинемо кривицу са свог имена! – скоро да викну Шаргарепа. – Нисмо ми криви што смо прскани тамо неким отровима за инсекте!

– Нисмо! – додадоше и остали. – Нас нико ништа и не пита!

– Али како ћемо то да учинимо? – запита се наглас Купус.

– Шта? – упита опет брзоплети Пасуљ.

– Па да помогнемо другима...

На то питање нико није имао одговор.

– Мућните главом! – нареди Краставац и сви стадоше да размишљају...

– Толико већ мућкам да ћу се претворити у кечап – рече Парадајз.

– Ако наставим да мућкам пашћу са сталаже – рече жута Дуња.

– Само немој на мене! – уплаши се Паприка.
– Тешка си као камен!

Још једном се за реч јави Црни Лук.

– Другари, предлажем да о томе размислимо кад стигнемо до потока. А пре тога морамо да донесемо најважнију одлуку. Дакле, ко је за то да побегнемо из шпајза?